

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä meriväyhykerajasta Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä meriväyhykerajasta Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä tehdyn sopimuksen. Sopimus koskee Suomen mannerjalustan ja kalastusväyhykkeen sekä Viron talusväyhykkeen välisen rajan määrittämistä Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä. Sopimuksessa vahvistetaan Suomen ja Viron välillä väliaikaisesti sovellettu raja sekä täydennetään sitä tähän saakka määrittämättä

olleealla osuudella. Rajasta jäävät kuitenkin edelleen määrittämättä sen aivan itäisin ja läntisin osuus, kunnes rajaviivojen kohtauspisteistä on sovittu yhtäältä Venäjän ja toisaalta Ruotsin kanssa.

Sopimus tulee voimaan 15 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen suorittaneensa sopimuksen voimaantumisen edellyttämät valtionsisäiset toimenpiteet.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja asian valmistelu

Raja Suomen mannerjalustan ja kalastusväyhykkeen sekä Viron talusväyhykkeen välillä määrittäytyy neljän Suomen ja Neuvostoliiton välillä aikanaan tehdyn sopimuksen (SopS 20/66, 11/68, 43/80 ja 88/86) perusteella. Näiden sopimusten mukainen meriväyhykeraja ulottuu Suomenlahden itäosasta Utöstä lounaaseen olevaan pisteeseen saakka. Viron kanssa on sovittu, että sopimuksia sovelletaan väliaikaisesti Suomen ja Viron välisissä suhteissa 9.1.1997 saakka tai siihen saakka, kunnes niitä vastaava kahdenvälinen sopimus tulee voimaan, jos tämä tapahtuu aikaisemmin (SopS 32/92, 16/95).

Meriväyhykerajan määrittämisestä Bogskäristä kaakkoon sijaitsevalle alueelle ei ole aiemmin sovittu. Suomi on rajannut kalastusväyhykkeensä ja mannerjalustansa tällä

alueella siten, että niiden ulkoraja ei ole vaikuttanut kyseisen alueen rajaamiseen. Suomen kalastusväyhykkeen ja Viron talusväyhykkeen väliin jäävä vesialue on nyt aavaa merta.

Neuvottelut kahdenvälisestä meriväyhykerajasopimuksesta Viron kanssa alkoivat huhitikuussa 1996. Neuvotteluvaltuuskuntaan kuuluivat ulkoasiainministeriön, maa- ja metsätalustusministeriön, rajavartiolaitoksen, pääesikunnan ja merenkulkuhallituksen edustajat. Sopimus Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä meriväyhykerajasta Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä allekirjoitettiin 18.10.1996.

Hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiainministeriössä virkatyönä. Maa- ja metsätalustusministeriö, sisäasiainministeriö, ra-

javartiolaitos, puolustusministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö ja merenkulkuhallitus ovat antaneet siitä lausuntonsa.

2. Sopimuksen pääasiallinen sisältö

Sopimuksessa määrätään raja yhtäältä Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen ja toisaalta Viron talousvyöhykkeen välillä. Raja koskee siten sekä vesi- että merenpohja-aluetta. Väliaikaisesti sovellettu raja on sopimuksessa ilmoitettu kansainvälisessä "World Geodetic System 1984" -kartastokoordinaattijärjestelmässä (WGS 84). Lisäksi Bogskäristä kaakkoon sijaitseva alue on jaettu suoralla rajaviivalla siten, että on annettu merkitystä Bogskärin kalliosaarille. Myös tämä osa rajaa on ilmoitettu WGS 84 -järjestelmässä. Rajasta on jätetty määräämättä sen aivan itäisin ja läntisin osuus, kunnes rajaviivojen kohtauspisteistä on sovittu yhtäältä Venäjän ja toisaalta Ruotsin kanssa.

Sopimus korvaa voimaan tullessaan Suomen ja Neuvostoliiton välillä aikanaan teh-

dyt sopimukset lukuun ottamatta 20 päivänä toukokuuta vuonna 1965 Suomen Tasavallan hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltaisen Liiton hallituksen kesken tehtyä sopimusta merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella (SopS 20/66), joka jää soveltuvien osin sovellettavaksi Suomen ja Venäjän välillä.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia, organisatorisia tai ympäristövaikutuksia.

Rajan määräämisen myötä Suomi voi ulottaa kalastusvyöhykkeensä myös Bogskäristä kaakkoon sijaitsevalla alueella sopimuksessa määrättyyn rajaan saakka. Parhailaan on kuitenkin valmisteilla kyseiseen rajaan saakka ulottuvan talousvyöhykkeen perustaminen. Merenpohjalla Suomen kansainvälisen oikeuden mukaiset mannerjalustaoikeudet ulottuvat ilman eri toimenpidettä sopimuksessa määrättyyn rajaan saakka.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

Viron kanssa tehdyllä sopimuksella määrätään Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Viron talousvyöhykkeen välisestä rajasta. Sopimuksen 2 artikla sisältää rajaa määrittävien pisteiden koordinaatit kansainvälisessä WGS 84 -kartastokoordinaattijärjestelmässä. Rajan itäisin ja läntisin piste on määriteltävä kansainvälisen tavan mukaisesti siten, että Suomen ja Viron välisen rajaviivan ja yhtäältä Suomen ja Ruotsin sekä Viron ja Ruotsin ja toisaalta Viron ja Venäjän välisten rajaviivojen kohtauspisteistä voidaan sopia asianomaisen kolmannen valtion kanssa.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan 15 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat diplomaattiteitse ilmoittaneet toisilleen suorittaneensa sopimuksen voimaantumisen edellyttämät valtion sisäiset toimenpiteet.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Rantavaltioilla on perinteisesti täysivaltaiset oikeudet mannerjalustansa luonnonvarojen tutkimukseen ja hyväksikäyttöön. Erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen (SopS 49-50/96) määräykset huomioon ottaen rantavaltioilla on kansainvälisen oikeuden mukaisella kalastusvyöhykkeellään niin ikään vastaavat oikeudet vyöhykkeen kalavaroihin. Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannerjalustan rajaaminen merkitsee niiden alumeren edustalla sijaitsevien vesi- ja merenpohja-alueiden rajaamista, joilla Suomi voi (Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan säännösten mukaisesti) käyttää sanottuja oikeuksia. Koska kysymys on alueista, joilla Suomi voi määrätyiltä osin käyttää täysivaltaisia oikeuksia, eduskunnan suostumus on tarpeen rajalinjasta sopimiseksi vieraan valtion kanssa.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1996 Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä merivyöhykerajasta Suo-

menlahdella ja pohjoisella Itämerellä tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuk-
sen.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Vt. ulkoasiainministeri

Pääministeri *Paavo Lipponen*

SOPIMUS

**Suomen tasavallan ja Viron tasavallan
välillä meriväyhykerajasta Suomenlahdella
ja pohjoisella Itämerellä**

Suomen tasavallan hallitus ja Viron tasavallan hallitus,

jotka ovat päättäneet rajan määrittämisestä Suomen tasavallan mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Viron tasavallan talousvyöhykkeen välillä Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä,

jotka ottavat huomioon 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen,
ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Raja Suomen tasavallan mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Viron tasavallan talousvyöhykkeen välillä muodostuu suorista linjoista (geodeettisista linjoista), jotka yhdistävät 2 artiklassa määrättyjä pisteitä.

Pisteiden sijainti on annettu maantieteellisinä pituus- ja leveysasteina "World Geodetic System 1984" -järjestelmässä.

Rajan kulku on kuvattu tämän sopimuksen liitteenä olevassa kartassa.

2 artikla

Rajan lähtöpisteenä idässä on se piste, josta on sovittu asianomaisen kolmannen valtion kanssa.

Tästä pisteestä raja kulkee seuraavien pisteiden kautta tässä määrättyssä järjestyksessä:

pohjoinen leveys	itäinen pituus
59°59.678'	26°20.147'
59°59.095'	26°12.666'
59°58.095'	26° 7.966'
59°51.694'	25°58.067'
59°52.594'	25°27.566'
59°53.294'	25°10.166'
59°52.093'	24°57.166'
59°50.493'	24°49.266'
59°44.193'	24°24.367'
59°37.092'	23°54.367'

LEPING

**Soome Vabariigi ja Eesti Vabariigi vahel
merealapiirist Soome lahel ja Läänemere
põhjaosas**

Soome Vabariigi valitsus ja Eesti Vabariigi valitsus,

olles otsustanud kindlaks määrata piiri Soome Vabariigi mandrilava ja kalandusvööndi ning Eesti Vabariigi majandusvööndi vahel Soome lahel ja Läänemere põhjaosas,

võttes arvesse 10. detsembril 1982. a sõlmitud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni,
on kokku leppinud alljärgnevas:

Artikkel 1

Piir Soome Vabariigi mandrilava ja kalandusvööndi ning Eesti Vabariigi majandusvööndi vahel moodustub sirgjoontest (geodeetilistest joontest), mis ühendavad artiklis 2 määratletud punkte.

Punktide asukohad on antud geograafiliste pikkus- ja laiuskraadidena "World Geodetic System 1984" süsteemis.

Piirijoone kulgemine on kujutatud käesoleva lepingu lisaks oleva kaardil.

Artikkel 2

Piirijoone alguspunktiks idas on see punkt, milles on kokku lepitud kolmanda asjaomase riigiga.

Sellest punktist kulgeb piirijoon järgmiste punktide kaudu allpool antud järjestuses:

põhjalaius	idapikkus
59°59.678'	26°20.147'
59°59.095'	26°12.666'
59°58.095'	26°07.966'
59°51.694'	25°58.067'
59°52.594'	25°27.566'
59°53.294'	25°10.166'
59°52.093'	24°57.166'
59°50.493'	24°49.266'
59°44.193'	24°24.367'
59°37.092'	23°54.367'

59°31.591' 23°29.667'
 59°31.691' 23° 9.567'
 59°24.891' 22°45.068'
 59°22.790' 22° 9.868'
 59°18.689' 21°46.568'
 59°11.489' 21°11.168'
 58°50.677' 20°28.902'

59°31.591' 23°29.667'
 59°31.691' 23°09.567'
 59°24.891' 22°45.068'
 59°22.790' 22°09.868'
 59°18.689' 21°46.568'
 59°11.489' 21°11.168'
 58°50.677' 20°28.902'

Luettelon viimeisestä pisteestä raja jatkuu sellaiseen pisteeseen saakka, josta on sovittu asianomaisen kolmannen valtion kanssa.

3 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan viidetoista päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat diplomaattiteitse ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset toimenpiteet on suoritettu.

Tehty Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1996 kahtena suomen- ja vironkielisenä kapaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Tarja Halonen

Loetelu viimasest punktist kulgeb piir selle punktini, milles on kokku lepitud kolmanda asjaomase riigiga.

Artikkel 3

Käesolev leping jõustub viieteistkümne päeva möödumisel päevast, kui lepingupooled on teineteisele diplomaatiliste kanalite kaudu teatanud, et lepingu jõustumiseks vajalikud siseriiklikud toimingud on teostatud.

Koostatud Helsingis 18. oktoobril 1996. aastal kahes eksemplaris soome ja eesti keeles, kusjuures mõlemad tekstid omavad võrdset jõudu.

Eesti Vabariigi
valitsuse nimel

Siim Kallas

